

kdy se prý obžalovaný dopustil závadného činu, účastníci tábora místo shromáždění již opustili a že chtěl jen přejítí náměstí, které bylo již vyklizeno, nevychází ze skutkových zjištění rozsudkových a nelze v dořízení tom shledávati ani výtku neúplnosti, ano nic podobného za hlavního přelíčení vůbec nevyšlo na jevo. Naopak z výpovědi svědků rozsudkem citovaných jest patrné, že k neuposlechnutí rozkazu došlo krátce po rozpuštění tábora při vyklizování náměstí, tedy v době, kdy shluknutí lidu ještě tu bylo. Nevyžaduje se, by bylo více lidí shluknuto právě na onom místě náměstí, kde byl obžalovaný; stačí, že trvalo v té době a v oněch místech ještě nebezpečí srocování, směřujícího proti veřejnému pokoji a řádu, a že stráž bylo čeleno nebezpečí tomu rozptylováním davů (hloučků) a vyzíváním, třebas jednotlivců, by se v místech těch nezdržovali a se rozešli, a že oné výzvy k rozchodu nebylo uposlechnuto.

Čís. 3618.

Ani trestní zákon ani trestní řád neukládají obviněnému pod sankcí (kromě §§ 45 a 263 písm. m) tr. zák.) povinnost, by za trestního řízení činil o vlastní osobě a o činnosti pravdivé údaje vyšetřujícím orgánům (četnictvu a soudu).

V nesprávném sdělení generalii, ať se stalo v jakémkoliv úmyslu, nelze shledati skutkovou podstatu ani přestupku § 320 písm. e) tr. zák., ani přestupku podvodu podle § 461 tr. zák.

Opomenul-li soud při odsouzení pro přestupky §§ 461 a 522 tr. zák. a při výměře trestu podle § 460 tr. zák. použitím § 267 tr. zák. ve smyslu posl. odst. § 267 tr. zák. kromě trestu na svobodě vzhledem k trestní sazbě § 522 tr. zák. vysloviti též zvláštní trest peněžitý (případný trest náhradní), vykročil ze své trestní moci (§ 281 čís. 11 tr. ř.).

Pokud nejde o reformatio in peius (§ 290 odst. druhý tr. ř.), byl-li obžalovaný zrušovacím soudem sprostěn pro přestupek § 461 tr. zák. a za zbývající nedotčené odsouzení pro přestupek § 522 tr. zák. byl použitím § 260 a) tr. zák. odsouzen do vězení, ač zrušeným výrokem o trestu byl mu vyměřen i za přestupek § 522 tr. zák. trest vězení, ten pak, ač přísnější, než ke kterému měl býti obžalovaný odsouzen podle § 522 tr. zák., byl rozhodnutím presidenta republiky z 19. října 1928 prominut.

(Rozh. ze dne 10. října 1929, Zm I 411/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovacím uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona právem: Rozsudkem okresního soudu v Libáni ze dne 25. dubna 1928, pokud jím byl obžalovaný uznán vinným přestupkem podvodu podle §§ 197, 201 d), 461 tr. zák. a pokud jím byl odsouzen pro to jakož i za sbíhající se s ním přestupek § 522 tr. zák. podle § 460 tr. zák. použitím § 267 tr. zák. k trestu tuhého vězení na jeden měsíc zotřeseného dvěma posty, podle

§ 3 čís. 4 zákona ze dne 31. ledna 1919, čís. 75 sb. z. a n. ve spojení se zákonem ze dne 18. března 1920, čís. 163 sb. z. a n. ke ztrátě práva volebního a podle § 389 tr. ř. k náhradě nákladů trestního řízení nepodmíněně, byl porušen zákon v ustanoveních §§ 461 a 267 tr. zák. Rozsudek ten se zrušuje ve výroku o vině ve směru přestupku podvodu podle § 461 [§§ 197, 201 d)] tr. zák. a následkem toho i ve výroku o trestu a výrocích s ním souvisejících jako zmatečný a obžalovaný se podle § 259 čís. 3 tr. ř. zprošťuje z obžaloby pro přestupek podvodu podle § 461 tr. zák., a odsuzuje se pro zbývající přestupek podle § 522 tr. zák. podle téhož § použitím § 260 a) tr. zák. do vězení na 10 dnů, kterýžto trest se prohlašuje odpykáním trestu vězení v trvání 25 dnů za vykonaný.

D ů v o d y:

Rozsudkem okresního soudu v Libáni ze dne 25. dubna 1928 byl obžalovaný uznán vinným přestupky podle §§ 522, 461 tr. zák., spáchanými tím, že jednak dne 20. října 1927 v R. hrál hazardní hru, jednak, že byv o tomto svém trestném činu slyšen četnictvem i v přípravném vyhledávání u okresního soudu v Libáni udal datum narození a jména rodičů i předchozí potrestání pro hraní hazardní hry správně, zatajiv jen, že byl již soudně trestán též pro krádež, podvod a zpronevěru, avšak při hlavním přelíčení u okresního soudu v Libáni dne 24. února 1928 změnil údaj o době narození a jména rodičů, snaže se tímto lstivým předstíráním a zatajením předchozích potrestání pro činy spáchané z pohrutek nízkých a nečestných získati podmíněné odsouzení, tedy uvést soud v omyl, jímž tento na svém právu udíleti dobrodiní zákona o podmíněném odsouzení jen osobám dobrodiní toho hodným, škodu utrpěti mohl; byl za to odsouzen podle § 460 tr. zák. použitím § 267 tr. zák. k trestu tuhého vězení na měsíc, zostřeného dvěma posty, podle § 3 čís. 4 zákona ze dne 31. ledna 1919, čís. 75 sb. z. a n. ve spojení se zákonem ze dne 18. března 1920, čís. 163 sb. z. a n. ke ztrátě práva volebního; trest vysloven nepodmíněně. Ve věci bylo konáno napřed přípravné vyhledávání proti obžalovanému a spol. jen pro přestupek podle § 522 tr. zák. Obžalovaný udal vyšetřujícímu četnictvu, že se narodil 24. prosince 1891 v M. B. z rodičů Václava a Anny roz. V-ové a že byl pro hazardní hru vícekrát trestán. Totéž opakoval před okresním soudem v Nymburku 16. prosince 1927, byv slyšen jako podezřelý v přípravném vyhledávání. Při hlavním přelíčení u okresního soudu v Libáni dne 24. února 1928 udal generalia stejně, změnil je však v tom směru, že se narodil 26. listopadu 1890 a že matka se jmenovala Marie J-ová. Také uvedl, že se vyžádaný trestní lístek netýká jeho, nýbrž osoby jiné. Zprávou děkanského úřadu v M. B. bylo zjištěno, že původně udaná generalia byla správná až na datum dne 29. místo 24., trestním lístkem pak, že byl mnohokrát již trestán pro majetkové a jiné delikty. Při hlavním přelíčení 22. března 1928 zmocněnec státního zastupitelství rozšířil obžalobu na obžalovaného i na přestupek podvodu podle §§ 201 d),

461 tr. zák. a při líčení dne 25. dubna 1928 byl vynesena onen rozsudek, proti němuž ani obžalovaný ani zmocněnec státního zastupitelství nepodali opravného prostředku. Odvolal se proti němu jen spoluobžalovaný Jan Č.; při rozhodování o jeho odvolání nepoužil však odvolací soud práva podle § 477 tr. ř. ohledně nesprávného použití zákona v neprospěch obžalovaného Jaroslava H-y. Ten skutečně také dne 3. října 1928 nastoupil trest a byl z něho propuštěn následkem amnestie presidenta republiky dne 28. října 1928.

Oním rozsudkem byl porušen zákon ve dvojím směru, jednak v ustanovení § 267 tr. zák., jednak § 461 tr. zák. Při odsouzení pro přestupky podle §§ 461 a 522 tr. zák. a při výměře trestu podle § 460 tr. zák. použitím § 267 tr. zák. bylo ve smyslu § 267 tr. zák. posl. odst., kromě trestu na svobodě vzhledem k trestní sazbě § 522 tr. zák. vysloviti též zvláštní trest peněžitý, jakož i případný trest náhradní, což však soud opomenul učiniti a tak vykročil ze své trestní moci (§ 281 čís. 11 a § 468 čís. 3 tr. ř.). Tím pak, že podřadil zjištěný a shora vyličený čin obžalovaného též pod normu § 461 (§§ 197, 201 d) tr. zák.), bylo nesprávně použito zákona, pokud jde o otázku, je-li vůbec takový čin činem trestným před soud příslušejícím (§ 281 čís. 9 a) a § 468 čís. 3 tr. ř.). Rozsudek přehlíží, že ani trestní zákon ani trestní řád neukládají obviněnému pod sankcí, kromě §§ 45 a 263 písm. m) tr. zák. povinnost, by za trestního řízení proti němu vedeného činil o vlastní osobě a o činnosti pravdivé údaje vyšetřujícím orgánům, tedy četnictvu a soudu, a nelze v nesprávném sdělení generalii, ať se stalo v jakémkoli úmyslu, shledati ani skutkovou podstatu přestupku podle § 320 písm. e) tr. zák., ano šlo o případ trestního vyšetřování, tím méně skutkovou podstatu přestupku podvodu podle § 461 tr. zák., jak bylo soudem uznáno. Bylo tudíž k návrhu generální prokuratury podle §§ 33 a 292 tr. ř. rozsudek zrušiti jako zmatečný jednak ve výroku o vině ve směru § 461 tr. zák., jednak v důsledku toho též ve výroku o trestu a ve výrocích s tím souvisejících a obžalovaného podle § 259 čís. 3 tr. ř. zprostiti z obžaloby pro přestupek podvodu podle § 461 tr. zák. a vyměřiti mu za zbývajících odsouzení pro přestupek podle § 522 tr. zák. nový trest. Generální prokuratura zaujala ve zmatečné stížnosti ovšem stanovisko, že nelze obžalovanému za zbývajících odsouzení pro přestupek podle § 522 tr. zák. vyměřiti nový trest, neboť vzhledem k tomu, že zrušeným výrokem o trestu byl obžalovanému vyměřen též za přestupek § 522 tr. zák. trest vězení, ten pak, ač přísnější než k němuž obžalovaný podle trestní sazby § 522 tr. zák. měl býti odsouzen, byl rozhodnutím presidenta republiky ze dne 19. října 1928 prominut, na nově uložený trest pak tato amnestie by se již nevztahovala, bylo by nové vyměření trestu peněžitě pokuty pro obviněného reformatio in peius, což podle zákona (§ 290 odst. druhý a § 292 tr. ř.) jest nepřípustné. Nejvyšší soud tento názor nesdílí. Onou amnestií (čl. II.) byl prominut osobám odsouzeným před 28. říjnem 1928 pravoplatně k trestu na svobodě ne delšímu než jeden měsíc trest (zbytek trestu) vůbec. Rozsudek proti obžalovanému byl však v onen den pravoplatným. Přítomný rozsudek neuvaluje na obviněného nový trest; vy-

slovuje vlastně jen, do jaké výše původní trest pravoplatně vyslovený i po odpadnutí jednoho z obou přestupků, jimiž byl obviněný uznán vinným, zůstává v platnosti. I tento »nově uložený« trest spadal by tedy nutně pod amnestii. Je-li podle toho poukaz na domnělou reformaci in peius bezpodstatným, jest ovšem podle § 260 čís. 3, § 292 tr. ř. vysloviti, k jakému trestu se obviněný za zbývající přestupek podle § 522 tr. zák. odsuzuje. Trest ten byl vyměřen podle § 522 tr. zák. a použitím § 260 a) tr. zák., ježto by peněžitá pokuta mohla býti odsouzcení nebo jeho rodině vzhledem k jeho majetkovým poměrům na důtklivou újmu opatření výživy. Polehčujícím a přitěžujícím nebylo shledáno nic. Jelikož pak obviněný do dne 28. října 1928 měl již odpykánu část trestu, trest tuto vyslovený značně převyšující, bylo současně prohlásiti trest ten za vykonaný.

Čís. 3619.

Pokud okolnost, že pohledávka, na niž pachatel, konaje platy, padělal stvrzenku na vyšší splátku, byla v době činu již vyrovnána, vylučuje možnost poškození a úmysl způsobiti škodu (§§ 197, 201 a) tr. zák.).

(Rozh. ze dne 10. října 1929, Zm I 501/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Hradci Králové ze dne 4. června 1929, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem nedokonaného podvodu podle §§ 8, 197, 200, 201 a) tr. zák., zrušil napadený rozsudek a věc vrátil do první stolice k opětovnému projednání a rozsouzení, mimo jiné z těchto

důvodů:

Zmateční stížnost uplatňuje číselně zmatky § 281, čís. 5 a 9 a) tr. ř. V tomto směru poukazuje vlastně na zmatek čís. 4 § 281 tr. ř., snažíc se dovoditi, že soud nalézací dospěl k nesprávnému zjištění podvodného úmyslu a výše zamýšlené škody jen tím, že nepřipustil z důvodů právně neudržitelných obhajobou navržený důkaz stvrzenkami o konaných plattech a převzatými účty o tom, že celá možná pohledávka a dokonce i pohledávka vůbec požadovaná je vyrovnána, takže nebylo lze, by vznikla škoda ani tehda, kdyby bylo správné, že stvrzenka byla (obžalovaným) padělána. Tu pak nelze upříti zmateční stížnosti oprávnění. Soud nalézací odůvodnil zamítnutí návrhu nerozhodností a rozvádí blíže toto povšechné odůvodnění v důvodech odsuzujícího rozsudku v ten rozum, že řešiti otázku, zda a jaká škoda byla T-ovi skutečně způsobena, bylo by věcí civilního sporu; v trestní věci jde prý jen o to, zda ona stvrzenka byla obžalovaným padělána a zda stalo se tak v úmyslu způsobiti T-ovi škodu 2.000 Kč převyšující. Tomuto tvrzení lze v podstatě přisvědčiti. Soud nalézací však přehlíží, že návrh obhajoby čelil hlavně ke zjištění,